ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Λαγκαρντὲρ τράβηξε τὸ σπαθί του... Ὁ Κοκαρντὰς κι' ὁ Πασπουάλ τὸν ἐμιμήθηκαν. Ὁ Ἀντώνης Λαχὸ εἶχε μόνο ἕνα μαχαῖρι, μὰ ἕνα μαχαῖρι, ποὺ στὸ χέρι ἑνὸς Βάσκου ἄξιζε ὅσο κι' ἕνα σπαθί.

Τὸ πέρασμα τοῦ Πάνκορμπο ἀνοιγόταν τώρα μπροστά τους στενό, ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ πελώριους βράχους, ὕψους πεντακοσίων τουλάχιστον ποδιῶν του, ποὺ ἐμπόδιζαν μὲ τὸν ὄγκο τους νὰ φωτίζεται ὅλη τὴν ἡμέρα ὁ στενὸς αὐτὸς δρομᾶκος, κατὰ μῆκος τοῦ ὁποίου κυλοῦσε ἕνα ρυάκι.

—Πόσοι εἶνε, κατὰ τὴ γνώμη σου; ρώτησε ὁ Λαγκαρντὲρ.

—Συμφώνησαν γιὰ πενῆντα, ἀπάντησε ὁ Ἀντώνης. Μπορεῖ ὅμως νὰ εἶνε καὶ πιὸ πολλοί, χωρὶς νὰ λογαριάζουμε τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, ποὺ παραμονεύουν στὸ δρόμο.

Βαθειὰ σιωπὴ βασίλευε μέσα στὴ φαινομενικὴ αὐτὴ μοναξιά. Ἔξαφνα, ὁ Ἀντώνης Λαχὸ ἀνασκίρτησε καὶ ψιθύρισε στὸ αὐτὶ τοῦ Λαγκαρντὲρ:

—Ἄκουσα ἕνα ὅπλο νὰ γεμίζη ἐδῶ κοντά... Φαίνεται πὼς τὸ παηγῦρι ἀρχίζει...

Δὲν ἀπεῖχαν πειά, παρὰ ἑκατὸ βήματα ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ στενοῦ. Ὁ Λαγκαρντὲρ ὕψωσε τὸ σπαθί του καὶ φώναξε:

—Ἐμπρός! Ἀκολουθῆστε με!...

Τὰ τέσσερα ἄλογα ἀναπήδησαν κάτω ἀπ' τὰ σπηρουνια τῶν ἀναβατῶν τους καὶ μιὰ ἰλιγγιώδης ἱππηλασία ἄρχισε...

Μὰ συγχρόνως ἀναρίθμητοι πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν ἀπὸ εἴκοσι μεριές, ταράζοντας τὴ γαλήνη τοῦ βουνοῦ.

Τὸ καπέλλο τοῦ Κοκαρντάς, τρυπημένο ἀπὸ μιὰ σφαῖρα, ἄφησε τὰ μαλλιά του κι' ἔπεσε στὸ ρυάκι, ὅπου ἄρχισε νὰ περιπλανᾶται, μὲ τὸ φτερὸ στὸν ἀέρα σὰν κατάρτι...

—Κατάρα! φώναξε ὁ Κοκαρντάς, μανιασμένος. Τὸ καπέλλο μου ἔχασε τὴν ἀξία του. χαιρετῶντας μόνο του αὐτοὺς τοὺς ἀθλίους... Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ τοὺς τὸ ἐγκαταλείπω!

Ἡ σφαῖρες ἐντωμεταξὺ ἐξακολουθοῦσαν νὰ σφυρίζουν κι' ὁ θόρυβος τῶν πυροβολισμῶν, μέσα στὸ στενὸ αὐτὸ πέρασμα τῶν βράχων, ἀντηχοῦσε σὰν νἄρριχναν δέκα κανόνια μαζύ.

Κι' ὁ Λαγκαρντὲρ ὥρμησε μπροστά...

Περισσότεροι ἀπὸ εἴκοσι ἄνδρες ἐνέδρευαν στὴν εἴσοδο τοῦ βουνοῦ. Κι' ὅλοι τους σημάδευαν τὸ Λαγκαρντὲρ.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ σημάδευαν τόσο καλά, ὥστε ἔρριχναν ἕνα πορτοκάλλι ἀπὸ ἀπόστασι ἑκατὸ μέτρων. Μὰ τώρα ἡ ἀπόστασις ἦταν μόλις δεκαπέντε μέτρα καὶ ὁ Λαγκαρντὲρ περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς σφαῖρες, σὰν νὰ διασκέδαζε, ἀκούγοντας τὸ σφύριγμά τους μέσα στὴ βραδυνὴ γαλήνη.

Σκοτάδι βαθὺ ἁπλωνόταν μέσα στὸ πέρασμα, ποὺ ἦταν τόσο στενό, ὥστε μόλις μποροῦσαν νὰ περάσουν δυὸ ἄλογα, προχωρωντας κατὰ μέτωπον.

Ὁ Ἱππότης καὶ ὁ Βάσκος ἐκάλπαζαν ἐπὶ κεφαλῆς. Ὁ Πασπουάλ κι' ὁ Κοκαρντὰς ἐρχόντουσαν ἀπὸ πίσω. Ὁ τελευταῖος μάλιστα βλαστημοῦσε ἀδιάκοπα, λέγοντας:

—Κατάρα!... Ἐδῶ μέσα δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀναπνεύση... Εἶνε χειρότερα ἀπὸ τὴ Βαστίλλη...

Μὰ δὲν πρόφτασε νὰ ποτελειώση τὴ φράσι του καὶ μιὰ νέα ὁμοβροντία ἀκούστηκε. Τὸ ἄλογο τοῦ Πασπουάλ, μὲ τὸ στῆθος τρυπημένο, σωριάστηκε κάτω μονοκόμματο.

Μέσα στὸ στενό, μπροστὰ στοὺς ἥρωές μας, ἕνας μαῦρος ὄγκος ἔφραζε τὸ δρόμο. Ἦσαν καμμιὰ τριανταριὰ ἀκόμα ἄνδρες, ποὺ ξαναγέμιζαν τὰ ὅπλα τους.

—Πεζέψετε! φώναξε ὁ Λαγκαρντὲρ μόλις βρέθηκε ἀπέναντί τους. Ἂς καθαρίσουμε τὸ πέρασμά μας ἀπ' αὐτὰ τὰ σκουλίκια!

Ὁ Πασπουάλ πῆρε μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι τὰ χαλινάρια τῶν τριῶν ἀλόγων, ἐνῶ μὲ τὸ δεξὶ κρατοῦσε τὸ σπαθί του.

Ὁ Λαγκαρντὲρ, ὁ Λαχό, ὁ Κοκαρντὰς μπῆκαν στὴ γραμμὴ καὶ τὸ γλέντι ἄρχιζε...

Κι' ὁ Λαγκαρντὲρ ὥρμησε μπροστά... Ὤ! Τί ἦταν αὐτὴ ἡ ἐξόρμησις!... Κάθε φορὰ ποὺ χτυποῦσε μὲ τὸ σπαθί του, ἕνας ἀπ' τοὺς κακοποιοὺς ποὺ παραμόνευαν, σωριαζόταν κάτω μὲ τὰ χέρια μπροστά...

Ὁ Ἀντώνης Λαχὸ πάλι γλυστροῦσε ἀνάμεσα στοὺς ἀντιπάλους των καὶ μὲ τὸ μαχαῖρι του τοὺς ξεκοίλιαζε στὴν ἀράδα. Ὁ Κοκαρντὰς κι' ὁ Πασπουάλ ἔκαναν κι' αὐτοὶ θραῦσι.

Τὸ νερὸ τοῦ ρυακιοῦ εἶχε βαφῆ κόκκινο καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ φαραγγιοῦ ἀνέβαιναν ρόγχοι πρὸς τὰ ὕψη, ὅπου τώληαζαν ἀετοί.

Πάνω ἀπὸ δέκα ἀνθρώπους εἶχε σωριάσει κάτω ὁ Λαγκαρντὲρ κι' ἄλλους τόσους οἱ σύντροφοί του. Μὰ οἱ ἄλλοι βαστοῦσαν καλά. Ἦσαν παραπάνω ἀπὸ πενῆντα κι' ἀπὸ πίσω τους ἕνα πλῆθος γυναῖκες τοὺς γέμιζαν τὰ ὅπλα. Κι' ἂν ἐκεῖνοι ποὺ ἔπρεπε νὰ τὰ πάρουν σκοτωνόντουσαν, τοὺς ἀναπλήρωναν αὐτές...

Τώρα σκοτάδι ἀπόλυτο ἁπλωνόταν μέσα στὸ πέρασμα τοῦ Πάνκορμπο. Κι' ὁ ἀγῶνας γινότανε ὁλοένα πιὸ σκληρὸς καὶ δύσκολος. Ὁ Λαγκαρντὲρ κι' οἱ σύντροφοί του δὲν διέκριναν πειὰ τοὺς ἀντιπάλους των καὶ κατάφερναν τὰ χτυπήματά τους στὴν τυχη.

—Σαντιντιόν! οὔρλιαξε ἔξαφνα ὁ Κοκαρντάς. Μοῦ σακάτεψαν τὸν ὦμο. Ἄ, σκυλλολό!... Θὰ δῆτε τώρα! Νά!... Νά!... Νά!...

Τοῦ εἶχαν καταφέρει μιὰ τρομερὴ κοντακιὰ στὸν ἀριστερὸ ὦμο, πρᾶγμα ποὺ τὸν εἶχε ἐξαγριώσει καὶ τὸν ἔκανε νὰ ὁρμήση μπροστὰ ἀσυγκράτητος, καταφέρνοντας δεξιὰ κι' ἀριστερὰ φοβερὰ χτυπήματα.

Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι οἱ τέσσερες γενναῖοι μας εἶχαν μιὰ μόνο ἐλπίδα στὶς ἑκατὸ νὰ βγοῦν ζωντανοὶ ἀπὸ τὴν ἐνέδρα, ποὺ τοὺς εἶχε στήσει ὁ Πεῦρόλ.

Ὁ Λαγκαρντὲρ ἦταν πάντα ὡπλισμένος μὲ τὸ λεπτὸ κι' εὐλύγιστο σπαθὶ τοῦ ἀντιβασιλέως, ποὺ εἶχε ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη τρυπήση πολλὰ ἀπ' τὰ μέτωπα τῶν ἀντιπάλων του.

Μὰ ἔξαφνα, τὸ σπαθὶ αὐτὸ ἔσπασε ἐπάνω στὸ κεφάλι ἑνὸς λαθρεμπόρου, ὁ ὁποῖος κράτησε τὴν αἰχμή του φυτευμένη ἀνάμεσα στὰ δυὸ μάτια του.

Τὸ κομμάτι τοῦ ξίφους, ποὺ ἔμενε πειὰ στὰ χέρια τοῦ Λαγκαρντὲρ, ἦταν πολὺ κοντὸ γιὰ νὰ ἐξακολουθήση νὰ τὸ χρησιμοποιῆ ὁ Ἱππότης. Τὸ πέταξε λοιπὸν μπροστά του, μέσα στὸ σωρὸ τῶν κακούργων μὲ τόση δύναμι, ὥστε ἔβγαλε τὸ μάτι ἑνὸς ἀπ' αὐτούς.

Τὸ μόνο ὅπλο ποὺ τοῦ ἔμενε τώρα, ἦσαν οἱ γροθιές του.

—Ἐδῶ, μουρμούρισε, θὰ ἤθελα νὰ συναντήσω τὸν Γκονζάγκα κάτ' ἀπ' τὸ φῶς τοῦ ἥλιου.

Ὡστόσο, τὸ σκοτάδι πύκνωνε ὁλοένα, ὅταν ἔξαφνα, ἐπάνω σ' ἕνα βράχο. παρουσιάστηκε μιὰ νέα κόρη, ποὺ κρατοῦσε ἕναν πυρσὸ στὸ χέρι καὶ φώτισε τὸ πεδίον τῆς συμπλοκῆς.

Ἔτσι, μπόρεσαν νὰ μετρηθοῦν ἀπὸ τὸ ἕνα κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Ἀπὸ τοὺς πενῆντα καὶ πλέον λαθρεμπόρους, δὲν ἔμεναν πειά, παρὰ μόνο καμμιὰ δεκαπενταριά, οἱ ὁποῖοι ἔβγαλαν μιὰ θριαμβευτικὴ κραυγή, βλέποντας τὸ Λαγκαρντὲρ ἄοπλο.

Κι' ὁ ἴδιος ὁ Ἱππότης κατάλαβε πὼς ἡ θέσι του ἦταν δύσκολη κι' ἔσκυψε νὰ πάρη ἕνα τουφέκι γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήση ὡς ρόπαλο. Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, ἕνας ἀπ' τοὺς λαθρεμπόρους ὥρμησε πίσω του κι' ὕψωσε τὸ μαχαῖρι του γιὰ νὰ τοῦ τὸ καρ-

φώση στὴ ράχη.

Ὡστόσο, τὸ χέρι του παράτησε τὸ μαχαῖρι πρὶν φτάσει στὸν προορισμό του. Κομμένο ἀπὸ τὸν ὦμο, ἀποσπάσθηκε ἀπὸ τὸ κορμί του κι' ἔπεσε κάτω καταματωμένο.

Ἂν ὁ Ἀντώνης Λαχὸ δὲν κατώρθωσε νὰ σώση τὴν Αὐγὴ ντὲ Νεβέρ, εἶχε σώσει τώρα τὴ ζωὴ τοῦ Λαγκαρντὲρ, γιατὶ αὐτὸς εἶχε κόψει τὸ χέρι τοῦ λαθρεμπόρου...

Αὐτὸ ἦταν ὅλο... Μόλις ὁ Λαγκαρντὲρ πῆρε ἀπὸ κάτω ἕνα τουφέκι ἀδειανό, ἡ ἔκβασι τῆς μάχης ἀποφασίστηκε. Αὐτὸ τὸ τουφέκι ἔγινε στὰ χέρια του καταπέλτης...

Ὁ Ἐρρ κος ἤξερε τώρα ποῦ νὰ χτυπήση... Τὸ καθένα ἀπὸ τὰ χτυπήματά του, πολτοποιοῦσε κι' ἀπὸ ἕνα κρανίο...

Κι' ὁ ἀγῶνας ἐξακολουθοῦσε κάτω ἀπ' τὴ λάμψι τοῦ πυρσοῦ, ποὺ κρατοῦσε ἡ νέα κόρη.

Ἡ νέα αὐτὴ ἔμενε πάντα ἀκουμπισμένη στὸ βράχο, μὲ τὸ χέρι ὑψωμένο, μὲ τὸ κεφάλι της στεφανωμένο ἀπὸ τὴν τρεμάμενη ἀνταύγεια τοῦ φωτός. Εἶχε τὸ μπρούντζινο χρῶμα καὶ τὰ μαῦρα μαλλιὰ τῶν Τσιγγάνων τῆς Ἐστραμαδούρας.

Ὁ Πέντρο, ὁ ἀρχηγὸς τῶν λαθρεμπόρων, τὴν εἶχε συναντήσει στὸ βουνό, καθὼς στρατολογοῦσε τοὺς πληρωμένους δολοφόνους του. Ἡ Ἀτσιγγανοπούλα, μόλις ἔμαθε τί θὰ γινόταν, τοῦ εἶπε :

—Θαρθῶ κι' ἐγὼ στὸ Πάνκορμπο. Θέλω νὰ δῶ νὰ χύνεται αἷμα!

Καὶ πράγματι εἶχε πάει, ἐφωδιασμένη μ' ἕνα πυρσὸ γιὰ νὰ βλέπη καλύτερα.

Περίμενε ὅμως νὰ δῆ καμμιὰ τριανταριὰ ἄνδρες μαζὶ μὲ τὸ Λαγκαρντὲρ, ἀφοῦ ὁ Πέντρο εἶχε στρατολογήσει πάνω ἀπὸ πενῆντα δολοφόνους γιὰ νὰ τὸν ξεκάνη.

Ὅταν εἶδε ὅτι ἦσαν μόνο τέσσερες κι' ὅτι εἶχαν ἐπικεφαλῆς τους ἕναν ὡραῖο καὶ γενναῖο καβαλλάρη, κατάλαβε ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ μάχης, ἀλλὰ περὶ δολοφονίας.

Ἡ καρδιά της ἀναπήδησε μέσα στὸ στῆθος της ἀπὸ ἀγανάκτησι. Γι' αὐτὸ ξεφώνιζε τώρα μὲ χαρά, καθὼς ἔβλεπε τοὺ λαθρεμπόρους νὰ σωριάζωνται κάτω ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου, κάτω ἀπὸ τὰ τρομερὰ χτυπήματα τοῦ Λαγκαρντέρ.

—Ὁ τόπος ξεκαθαρίζει! φώναξε ὁ Ἱππότης. Στ' ἄλογά σας, φίλοι μου!... Ἂς περάσουμε πάνω ἀπ' τὴν κοιλιὰ αὐτῶν ποὺ ἀπομένουν!...

Μὰ πρὶν πηδήσουν στ' ἄλογά τους, ὁ τόπος εἶχε ξεκαθαρίσει ἐντελῶς.

Οἱ λησταί, τῶν ὁποίων κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ ἀρχηγὸς εἶχε σκοτωθῆ, καταλαβαίνοντας ὅτι ἂν διαμφισβητοῦσαν ἔυτω καὶ μιὰ στιγμὴ ἀκόμα τὸ πέρασμα στοὺς ἀντιπάλους των, θὰ μεγάλωναν μὲ τὰ κορμιά τους τὸν ἀριθμὸ τῶν πτωμάτων, τὸ εἶχαν βάλει στὰ πόδια Τὸ μόνο ἐμπόδιο τώρα ἦταν τὰ σώματα τῶν νεκρῶν καὶ τῶν πληγωμένων, ἀπ' τοὺς ὁποίους ἦταν ζήτημα ἂν θὰ ἐπιζοῦσε κανείς,—τόσο βαρειὰ ἦταν τὰ τραύματά τους.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Ἀτσιγγάνα κατέβηκε ἀπ' τὸ βράχο της καὶ πῆγε καὶ στάθηκε στὴ μέση τοῦ δρόμου.

Ὁ Λαγκαρντὲρ κατάλαβε πὼς ἤθελε νὰ τοῦ μιλήση, μὰ δὲν ἔπρεπε νὰ χάνη τὸν καιρό του, γιατὶ μιὰ ὥρα τουλάχιστον εἶχε περάσει ἀπ' τὴν ἀρχὴ τῆς συμπλοκῆς.

Καθὼς λοιπὸν περνοῦσε καλπάζοντας πλάϊ στὴν Ἀτσιγγάνα, ἔσκυψε ἀπάνω στὸ ὑποζύγιό του, ἄρπαξε τὴ νέα κόρη ἀπὸ τὴ μέση, τὴ σήκωσε σὰν φτερὸ καὶ τὴν ἀπόθεσε ἐπάνω στὴ σέλλα του. Ἔτσι μποροῦσε τώρα νὰ κουβεντιάση μαζύ της, χωρὶς καμμιὰ καθυστέρησι.

Τὰ μάτια τῆς Ἀτσιγγάνας ἔλαμπαν ἀπὸ χαρά. Πέρασε τὸ μπράτσο της γύρω ἀπ' τὸ λαιμὸ τοῦ Ἱππότου, καὶ κυττάζοντάς τον μέσα στὰ μάτια, τὸν ἄφησε νὰ τὴν παρασύρη...

Κρατοῦσε πάντα στὰ χέρια της τὸν πυρσό της κι' ὁ ἄνεμος, καθὼς ἔτρεχαν, ἔκανε νὰ ξεπετιέται ἀπ' αὐτὸν μιὰ μακρυὰ φλόγινη κόμη, ποὺ φώτιζε φαντασμαγορικὰ αὐτὸ τὸν ἀλλόκοτο ὁμιλο, στὸν ὁποῖο ὑπῆρχαν τρία ἄλογα καὶ πέντε καβαλλάρηδες, γιατὶ κι' ὁ Λαχὸ εἶχε καβαλλήσει ἀπάνω στὸ ἄλογο τοῦ Πασπουάλ. Μονάχα ὁ Κοκαρντὰς ἐκάλπαζε μόνος του.

—Εἶστε γενναῖος! ψιθύρισε ἡ Ἀτσιγγάνα στὸ αὐτὶ τοῦ Λαγκαρντὲρ. Εἶμαι σκλάβα σας, ἂν μὲ χρειαστῆτε...

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς περιπετειώδους του ζωῆς, ὁ Ἱππότης εἶχε συναντήσει τόσα ὑποκριτικὰ πρόσωπα, ὥστε μποροῦσε τώρα νὰ γνωρίζη εὔκολα τὰ αἰσθήματα ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τῶν φυσιογνωμιῶν... Κατάλαβε λοιπὸν ἀμέσως πῶς ἡ Ἀτσιγγάνα ἦταν εἰλικρινής.

—Βρίσκεσαι ἐδῶ ἀπὸ ὥρα ; τὴ ρώτησε.

—Ἀπὸ τὸ πρωΐ... Ἀπὸ τὰ χαράματα, οἱ λαθρέμποροι ἔψαχναν στὴ Σιέρρα γιὰ νὰ βροῦνε δολοφόνους... Καὶ βρίσκει κανεὶς ὅσους θέλει, ὅταν σκορπίζει χρήματα...

—Ἀκόμα καὶ γυναῖκες, ἀπάντησε ὁ Λαγκαρντέρ. Ἤσουν καὶ σὺ μεταξύ τους ;

Ἡ Ἀτσιγγάνα χαμήλωσε θλιβερὰ τὰ βλέφαρά της κι' ἀπάντησε :

—Ποτὲ τὸ χρῆμα τοῦ ἐγκλήματος δὲν λέρωσε τὰ χέρια μου. Ἤρθα ἐδῶ μόνη μου, μὲ τὸ προαίσθημα ὅτι μποροῦσα νὰ φανῶ χρήσιμη... Ὅταν εἶδα τὴ δυσαναλογία τῶν δυνάμεων μεταξύ σας καὶ μεταξὺ τῶν λησταῖν, ἄναψα ἕναν πυρσὸ γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ δῆτε ἀπὸ ποῦ προέρχονται τὰ χτυπήματα.

—Εἶν' ἀλήθεια αὐτό ; ρώτησε ὁ Ἱππότης.

—Τὸ ὁρκίζομαι! φώναξε ἡ νέα μὲ τὸ χέρι ψηλὰ καὶ μ' ἕνα τέτοιο τόνο εἰλικρινείας, ποὺ δὲν χωροῦσε πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία.

—Σ' εὐχαριστῶ, παιδί μου! ψιθύρισε ὁ Λαγκαρντὲρ μὲ τόνο συγκινημένο. Τί μπορῶ νὰ κάνω γιὰ νὰ σοῦ φανῶ εὐχάριστος ;

—Ἐρχόσαστε ἀπὸ τὴ Γαλλία ; τὸν ρώτησε.

—Ναί...

—Ἀπὸ τὸ Παρίσι ;

—Ναί... Τί θέλετε ;

—Μήπως ἀκούσατε ποτὲ νὰ μιλοῦν γιὰ μιὰ παλιὰ Ἀτσιγγανοπούλα σὰν ἐμένα, ποὺ ἐγκατέλειψε τὴν Ἱσπανία μαζὺ μὲ τὸν πρεσβευτὴ τῆς Γαλλίας ; Ἦταν φίλη μου καὶ τὴν ἀναποῦσα πολύ... Χορεύαμε μαζὺ στὴν Πλάτζα Σάντα τῆς Μαδρίτης. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔφυγε, εἶμαι θλιμμένη...

—Τί ὀνομά της ; ρώτησε ὁ Λαγκαρντέρ.

—Ἐμεῖς οἱ Τσιγγάνοι τῆς Γρενάδας τὴ λέγαμε Φλώρα. Μὰ ἐγὼ μόνο ξέρω πῶς βαφτίστηκε καὶ πῶς πῆρε τὸ ὄνομα Μαρία ντὲ λὰ Σάντα-Κρούζ.

Ὁ Λαγκαρντὲρ ἀναπήδησε καὶ εἶπε:

—Ἡ ντόνα Κρούζ... ἡ ἡ Φλώρα, ἂν τὴν προσμένω ἔτσι, πέρασε ἀπὸ δῶ πρὸ τριῶν περίπου ὡρῶν.

—Ἀδύνατον... Θὰ τὴν ἔβλεπα... Δὲν τὸ κούνησα ἀπὸ δῶ ἀπὸ τὶς ἐννέα τὸ πρωΐ...

—Δὲν ἦταν μόνη, μὰ βρισκόταν μέσα σ' ἕνα ἀμάξι, μαζὺ μὲ μιὰ ἄλλη νέα...

—Κανένα ἀμάξι δὲν πέρασε ἀπὸ δῶ ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα, ἀπάντησε μὲ τόση πεποίθησι, ὥστε ὁ Λαγκαρντὲρ, μὴν καταλαβαίνοντας πειὰ τίποτε τὴ ρώτησε :

—Γιὰ θυμήσου καλύτερα, παιδί μου. Τὸ ἀμάξι αὐτὸ τὸ συνώδευαν ὀχτὼ ἱππεῖς, ἀπ' τοὺς ὁποίους ὁ ἕνας εἶχε ὀργανώσει τὴ δολοφονικὴ ἐνέδρα ἐναντίον του.

—Τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ ἁπλό, τοῦ ἀπάντησε ἡ Ἀτσιγγάνα, ἀφοῦ σκέφτηκε μερικὲς στιγμές. Σᾶς ἔστησαν παγίδα ἐδῶ κι' αὐτοὶ τράβηξαν ἀπὸ ἄλλο δρόμο γιὰ τὴ Σαραγκόσσα ἢ τὴν Παμπελούσσα...

—Ἔχεις δίκηο, ἀπάντησε ὁ Λαγκαρντέρ. Αὐτὸ εἶνε μιὰ παγκουργία τοῦ Γκονζάγκα ἢ τοῦ Πεῦρόλ... Μὰ θὰ μοῦ τὴν πληρώσουν ἀκριβά...

—Γκονζάγκας! ἔκανε ἡ Ἀτσιγγάνα. Μὰ αὐτὸ εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας, ποὺ πῆρε τὴ Φλώρα στὸ Παρίσι... Εἶνε λοιπὸν ἐχθρός σας ;

—Μέγρι θανάτου! ἀπάντησε ὁ Λαγκαρντέρ, τοῦ ὁποίου τὸ μέτωπο σκοτείνιασε.

—Μά, αὐτή ;...

—Ἡ ντόνα Κρούζ ;... Εἶνε ἡ πιὸ πιστὴ φίλη τῆς δίδος ντὲ Νεβέρ, τῆς μνηστῆς μου... Ἤθελα ἀπόψε νὰ βρίσκωμαι στὸ Μποῦργκος, γιὰ νὰ τὶς ἀποσπάσω καὶ τὶς δυὸ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Γκονζάγκα...

Ἡ φωνὴ τοῦ Ἱππότου ἔτρεμε...

Ὁ Γκονζάγκας τοῦ ξέφευγε πάλι, καὶ μαζύ του ἡ Αὐγὴ κι' ἡ Ντόνα Κρούζ... Ποῦ ἐπρόκειτο τάχα νὰ τὶς μεταφέρη ;

—Ὡς τώρα, ἔλεγε μέσα του, μπόρεσα νὰ παρακολουθήσω τὰ ἴχνη τους βῆμα πρὸς βῆμα καὶ τὸ νὰ τοὺς συναντήσω ἦταν ζήτημα λίγων ὡρῶν... Μὰ τώρα δὲν εἴμαστε πειὰ στὴ Γαλλία καὶ δὲν ξέρω ποῦ βρίσκεται ἡ Αὐγή.

Ἔσκυψε τὸ κεφάλι του, κυριευμένος ἀπὸ τὸ πιὸ φριχτὸ ψυχικὸ μαρτύριο, ποὺ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ φανταστῆ, ἐνῶ ἡ Ἀτσιγγανοπούλα τὸν κύτταζε μὲ συμπόνια.

—Ἂν ἡ Φλώρα βρίσκεται στὴν Ἱσπανία—τοῦ εἶπε τέλος—καὶ τὸ πιστεύω αὐτό, ἀφοῦ μοῦ τὸ βεβαιώνετε σεῖς, θὰ τὴν ξαναβρῶ... Δὲν εἶμαι γιὰ σᾶς, παρὰ μιὰ Ἀτσιγγάνα, ποὺ τὴ συναντήσατε στὸ δρόμο σας καὶ ποὺ τὴ νομίσατε γιὰ ἐχθρά σας... Θέλετε νὰ ἔχετε ἐμπιστοσύνη σὲ μένα, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ἀκολουθήσω ὅπου κι' ἂν πᾶτε ;... Ἂν γίνη αὐτό, σᾶς ὑπόσχομαι νὰ σᾶς ξαναβρῶ τὴ μνηστή σας...

Ὁ Ἱππότης συγκινήθηκε βαθειά, ἀκούγοντας τὰ λόγια της αὐ-

τά, καὶ τῆς ἀποκρίθηκε :

—Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα ν' ἀρνηθῶ τὴν τίμια συνδρομὴ ποὺ μοῦ προσφέρεις, στὴ στιγμὴ μάλιστα ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ὑπερασπιστῶ τὴ μνηστή μου μὲ τὸ σπαθί μου...

—Τὸ σπαθί σας, τοῦ ἀπάντησε ἡ μικρούλα, τὸ πῆρε ἕνας ἀπ' τοὺς Ἀτσιγγάνους, ὀπασμένο καθὼς ἦταν κι' ἔφυγε τρέχοντας... Ξέρετε ποῦ πάει ;

Ὁ Ἐρρίκος κατσούφιασε καὶ τῆς ἀπάντησε μ' ἕνα σαρκαστικὸ χαμόγελο :

—Διάβολε!... Πάει νὰ τὸ πουλήση... Ἐκτὸς ἂν τὸ πηγαίνει στὸν Γκονζάγκα, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τὸν ξεγελάση καὶ νὰ τοῦ πῆ πὼς πέθανα... Λυπᾶμαι πολὺ γι' αὐτό... Ἦταν τὸ σπαθὶ τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Γαλλίας...

. . . . . .

Τὴν ἄλλη μέρα, στὴ Σαραγκόσσα, ὅπου εἶχαν φτάσει ὁ Γκονζάγκας κι' οἱ φίλοι του μαζὶ μὲ τὶς αἰχμαλωτους των, ἕνας κατασκονισμένος λαθρέμπορος ζήτησε νὰ δῆ τὸν Πεὺρόλ.

Ὅταν ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ τὸν ἐπιστάτη τοῦ πρίγκηπος, ἔδγαλε κάτω ἀπὸ τὸ μανδύα του ἕνα πρᾶγμα ποὺ ἔλαμπε, τὸ ἀπόθεσε στὸ τραπέζι καὶ ρώτησε :

—Τὸ γνωρίζετε αὐτό ;

Ὁ ἐπιστάτης ἔπηρε στὰ χέρια του τὸ πρᾶγμα αὐτό, ποὺ ἦταν ὅτι εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ τὸ σπαθὶ τοῦ Λαγκαρντέρ, ἢ μᾶλλον τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Γαλλίας κι' ἡ χαρά του ἦταν ἀνέκφραστη, καθὼς τὸ εἶδε σπασμένο... Τοῦ φάνηκε πὼς εἶχε σπάσει συγχρόνως καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Λαγκαρντέρ.

—Πῶς τοῦ τὸ πήρατε ; ρώτησε.

—Τοῦ τὸ πήραμε, γιατὶ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήση, ἀπάντησε ὁ λαθρέμπορος.

—Εἶνε νεκρός ;

—Μᾶς εἴπατε νὰ τὸν σκοτώσουμε καὶ ὡς ἀπόδειξι, μᾶς διατάξετε νὰ σᾶς φέρουμε τὸ σπαθί του. Ἰδού το!

—Καὶ οἱ ἄλλοι σύντροφοί σου ;

—Οἱ ἄλλοι κοιμοῦνται γιὰ πάντα μέσα στὸ πέρασμα τοῦ Πάνκορμπο... Ἀπὸ τοὺς πέντε ποὺ εἴμαστε στὴ Μπαγιόν, μέσα στὸ πανδοχεῖο τῆς «Ὡραίας Ξενοδόχας», δὲν μένει, παρὰ μόνο ἐγώ... Οἱ ἄλλοι σκοτώθηκαν, καθὼς κι' οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς ἄνδρες ποὺ στρατολογήσαμε. Ἦρθα τώρα γιὰ νὰ μοῦ δώσετε τὴν ἀμοιβή μου...

Ὁ Πεὺρὸλ μέτρησε στὸ λαθρέμπορο τὸ ποσὸν ποὺ εἶχαν συμφωνήσει.

—Σᾶς πολυεὐχαριστῶ, εἶπε ἐκεῖνος, γεμίζοντας τὶς τσέπες του. Μήπως ἔχετε καὶ τίποτε ἄλλους ἀνθρώπους, ποὺ θέλετε νὰ τοὺς στείλετε στὸν ἄλλο κόσμο ;

Ὁ Πεὺρὸλ δὲν ἀπάντησε. Ἄφησε τὸ λαθρέμπορο νὰ φύγη κι' ἔπειτα, μπαίνοντας στὴ δι πλανὴ σάλλα, ὅπου βρισκόντουσαν ὁ Γκονζάγκας κι' οἱ φίλοι του, πέταξε τὸ σπασμένο σπαθὶ ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ φώναξε :

—Κύριοι, ὁ Ἱππότης Ἐρρίκος ντὲ Λαγκαρντὲρ σκοτώθηκε τὴν περασμένη νύχτα καὶ νὰ τὸ σπαθὶ τοῦ Φιλίππου τῆς Ὀρλεάνης, ἀντιβασιλέως τῆς Γαλλίας.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Ὁ γηραιὸς γλύπτης Γιαννούλης Χαλεπᾶς, τοῦ ὁποίου γιορτάστηκε πρὸ ἡμερῶν στὸν «Παρνασσὸ» ἡ 80ετηρίς

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

Ι

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΠΕΝΑ

Σὲ κάποιο χωριὸ τῆς Ἀραγωνίας, ποὺ ὀνομάζεται Πένα ντὲλ Σίντ, σὲ μερικῶν λευγῶν ἀπόστασι ἀπὸ τὴ Σαραγκόσσα, ἡ Αὐγὴ ντὲ Νεθὲρ κοίτοταν σ' ἕνα κρεββάτι τοῦ πόνου.

Εἶχε σταθῆ ἀδύνατον νὰ τὴν μεταφέρουν πιὸ μακρυὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ φτωχὸ χωριό, ὅπου βρισκόταν πρὸ δυὸ ἡμερῶν στὸ μοναδικὸ καὶ ἄθλιο πανδοχεῖο του.

Δυνατὸς πυρετὸς βασάνιζε τὸ κορμί της καὶ τὸ φτωχό της πρόσωπο εἶχε μιὰ ἔκφρασι ἀπέραντου ἠθικοῦ μαρτυρίου. Δυὸ πρόσωπα ἀγρυπνοῦσαν κοντά της : Ἡ ντόνα Κρούζ καὶ ὁ Γκονζάγκας.

—Τὴ σκοτώσατε! ψυθύρισε σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ Φλώρα. Αὐτὸ ποὺ θέλατε, τὸ πετύχατε.

—Ἡ νεότης της θὰ νικήση τὴν ἀρρώστεια, ἀπάντησε ὁ πρίγκηψ, καὶ ἡ περιποιήσεις σας θὰ τὴν ἐμποδίσουν νὰ πεθάνη...

—Ναί, τὸ ἐλπίζω! ἀπάντησε τολμηρὰ ἡ ντόνα Κρούζ. Θὰ τὴν ἀποσπάσω ὄχι μονάχα ἀπὸ τὸ θάνατο, ἀλλὰ κι' ἀπὸ σᾶς...

—Πάντα τρελλή! ψιθύρισε ὁ πρίγκηψ, πιάνοντάς της τὸ χέρι, τὸ ὁποῖο ἐκείνη τράβηξε ἀμέσως, σὰν νὰ τὴν εἶχε δαγκώσει φεῖδι.

—Εἶνε πειὰ μακρυά, τοῦ εἶπε, ὁ καιρός, ποὺ σᾶς νόμιζα τίμιο ἄνθρωπο, κύριε πρίγκηψ, ὁ καιρός, ποὺ νόμιζα πῶς σᾶς ἀγαποῦσα... Τότε, ὤ, ναί!... Ἤμουν τρελλή!... Σήμερα ὅμως μετανοῶ πικρά, ποὺ σᾶς ἀκολούθησα... καὶ ντρέπομαι, γιατὶ ἔγινα ὄργανό σας, γιὰ νὰ συντρίψετε τὴν καρδιὰ δυὸ ἀγίων γυναικῶν...

Ὁ πρίγκηψ ὕψωσε τοὺς ὤμους του καὶ εἶπε :

—Μικρὴ ἀντάρτισσα, μόνη σου κατάστρεψες τὸ λαμπρὸ μέλλον, ποὺ σοῦ εἶχα προετοιμάσει...

—Τὸ μέλλον μου ἦταν νὰ ζῶ ἐλεύθερη καὶ χαρούμενη, ὅπως τὰ πουλιά, ποὺ πηγαίνουν ὅπου τὰ φέρνει ὁ ἄνεμος. . Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ὅμως, ποὺ βρεθήκατε στὸ δρόμο μου, ἔπαψα πειὰ νὰ γελάω... Ἀπὸ τότε δὲν ἔπαψα νὰ κλαίω γιὰ τὸν ἑαυτό μου καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους ..

—Ἔπρεπε νὰ μὲ ὑπακούσης ὡς τὸ τέλος... ν' ἀκολουθήσης τὸ δρόμο, ποὺ εἶχα χαράξει ἐγώ... Θὰ σ' ἔκανα παντοδύναμη...

—Ἐντωμεταξύ, παρατήρησε εἰρωνικὰ ἡ ντόνα Κρούζ, χάσατε καὶ τὴ δική σας δύναμι...

—Θὰ τὴ ξαναβρῶ... Ἔχε ὑπ' ὄψι σου ὅτι ὁ πρίγκηψ Γκονζάγκας, ἂν πάψη μιὰ μέρα νὰ εἶνε κύριος κάπου, θὰ εἶνε τὴν ἑπομένη ἀλλοῦ...

—Ἀσφαλῶς, ἀφοῦ χρησιμοποιεῖ μέσα, ποὺ δὲν τὰ χρησιμοποιοῦν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

—Τί θέλεις νὰ πῆς ;

—Δὲν μὲ καταλαβαίνετε ;

—Αὐτὸ ποὺ καταλαβαίνω ἐγώ, εἶνε ὅτι μιὰ νέα κόρη πρέπει νὰ μετράη τὰ λόγια της.

—Εἶνε προνόμιο τῶν γυναικῶν νὰ λένε σ' ἕναν ἄνδρα τί σκέφτονται γι' αὐτόν, χωρὶς ἐκεῖνος νὰ μπορῆ νὰ θυμώση... Ἐγὼ χρησιμοποιῶ τὸ προνόμιο αὐτό...

—Γιὰ ποιὰ μέσα λοιπὸν ἤθελες νὰ μιλήσης ;...

—Ποιὰ μέσα ; ἔκανε ἡ ντόνα Κρούζ, ἀψηφῶντάς τον μὲ τὸ βλέμμα... Νά, ἕν' ἀπ' αὐτά, εἶνε κι' ἡ δολοφονίες...

—Σώπα! φώναξε ὁ Γκονζάγκας μὲ σφιγμένα δόντια. Μὴ θέλης νὰ τὰ βάλης μαζύ μου... Θὰ σὲ συντρίψω!

—Τί σημασία ἔχει ἕνα θῦμα περισσότερο ἢ λιγώτερο, ἀπάντησε ἡ ντόνα Κρούζ. Ἐγὼ πρὸ πάντων δὲν λογαριάζομαι... Μήπως δὲν σκοτώσατε τὸν πατέρα αὐτοῦ τοῦ κοριτσιοῦ ;... Τολμῆστε νὰ τὸ ἀρνηθῆτε, σεῖς ποὺ τὸ χέρι σας φέρει τὸ σημάδι τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐκδικητοῦ ;

Μιὰ κίνησις ὀργῆς συγκλόνισε τὸν πρίγκηπα ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια. Ἔκανε ἕνα βῆμα γιὰ νὰ ὁρμήση πρὸς τὴ ντόνα Κρούζ, μὲ τὸ χέρι ὑψωμένο.

Μὰ εἶδε νὰ λάμπη στὸ χέρι τῆς Φλώρας τὸ ἐγχειρίδιο, ἀπ' τὸ ὁποῖο ἐκείνη δὲν χωριζόταν ποτέ.

Ἡ Ἀτσιγγανοπούλα, ὄρθια μπροστὰ στὸ κρεββάτι, ὅπου κοιμόταν ἡ φίλη της, ἦταν ἕτοιμη νὰ τὴν ὑπερασπίση καὶ νὰ ὑπερασπίση τὸν ἑαυτό της μέχρι θανάτου.

Ἕνας ἄντρας, ἐκτὸς πειὰ ἂν εἶνε ὁ τελευταῖος τῶν λησταῶν, διστάζει πάντα νὰ σκοτώση μιὰ γυναῖκα, πρὸ πάντων ὅταν ἐκείνη δείχνεται ἡρωϊκή.

Ὁ Γκονζάγκας κατώρθωσε νὰ συγκρατήση τὸν ἑαυτό του καὶ εἶπε μὲ ψυχραιμία :

—Βλέπεις σὲ τί σημεῖο μ' ἔφερες... Λίγο ἔλειψα νὰ κάνω φόνο...

—Μπορεῖ ὅμως νὰ τὸν ἔκανα κι' ἐγώ, ἐκτελῶντας ἔτσι χρέη δικαστοῦ! ἀπάντησε ἡ νέα, ἀψηφῶντάς τον πάντοτε.

Ὁ Γκονζάγκας κατάλαβε ὅτι ἡ βία δὲν εἶχε καμμιὰ πέρασι στὴ ντόνα Γρούζ. Γι' αὐτὸ ξανακάθησε καὶ εἶπε μὲ ψυχραιμία :

—Δὲν κάνεις καλὰ νὰ φέρεσαι ἔτσι, γιατὶ ἐκθέτεις τὴ ζωή σου, χωρὶς ὄφελος κανένα... Θὰ ἔφτανε νὰ δώσω μιὰ διαταγὴ γιὰ νὰ φύγης αὔριο γιὰ τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς Ἱσπανίας, ὅπου θὰ σὲ μπαρκάριζαν σ' ἕνα καράβι γιὰ τὴν Ἀφρική... Θὰ σοῦ ἄρεσε νὰ σὲ πουλήσουν γιὰ σκλάβα, ντόνα Κρούζ ;

Αὐτὴ ἡ ἀπειλὴ τρόμαξε περισσότερο τὴ νέα ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ πρίγκηπος, ὁ ὁποῖος, ἐπωφελούμενος τῆς εὐκαιρίας, εἶπε :

(Ἀκολουθεῖ)